

Het is hier een oase van rust; geen lawaai van auto's of trams en dat in hartje Amsterdam. Alleen spelende kinderen, maar dat maakt het lekker levendig.

‘Een uniek stukje Amsterdam’, noemen de bewoners van Kattenburg de daktuinen die zich boven de parkeergarage van het Amsterdamse maisonnette- en appartementen-complex bevinden.

Een privépark in hartje Amsterdam

Dick Pronk woont al 28 jaar op Kattenburg en zou er voor geen goud meer weg willen. Dat heeft alles te maken met de prachtige gemeenschappelijke daktuin die aan zijn woning grenst.

Parkeren en groen

Een daktuin die er nog niet zo heel lang ligt: begin jaren zeventig werd de oude wijk Kattenburg gesloopt omdat de buurt ernstig verpauperd was. Mevrouw P. Van der Zee woonde al jaren op Kattenburg toen zij van de sloop te horen kreeg: ‘De gemeente beloofde ons een nieuw complex te bouwen waarnaar wij konden terugkeren. Dat ging echter niet zonder slag of stoot, we hebben daar wel voor moeten knokken. Zo waren er ineens plannen dat De Telegraaf er een gebouw zou neerzetten. Met de oude bewoners hebben we toen flink geprotesteerd.’ Dat hielp: in 1973 startte de bouw van Nieuw Kattenburg, een jaar later was het werk voltooid.

De woningbouwvereniging had goed nagedacht over het ontwerp van de nieuwe wijk. Om nieuwe verpaupering te voorkomen wilde de vereniging een wat koopkrachtiger publiek trekken. En dus moesten er ruime huizen komen, met voldoende parkeergelegenheid én veel groen. Zo ontstond het langgerekte complex dat als twee hoefijzers aan weerszijden van de Kattenburgerstraat ligt. De woningen omsluiten de parkeergarage, die gedeeltelijk ondergronds ligt. Op het parkeerdek, dat uitkwam op eenhoog, werd de gemeenschappelijke daktuin aangelegd.

Schaatsbaan

In dat nieuwe complex kreeg Pronk in 1974 een huis aangeboden. ‘Er stond nog niets, maar de modelwoning zag er leuk uit. Ik schreef me in en kreeg een huis toegewezen.’ Van der Zee was in eerste instantie niet op de hoogte van de daktuin: ‘Daar ging het mij ook niet om; ik wilde gewoon terug naar mijn oude stekkie. Kattenburg was - en is - een echte volkswijk waar hele families wonen. Niet alleen ik verhuisde dus naar het nieuwe Kattenburg, maar ook mijn broer, mijn moeder en enkele ooms en tantes. Wij woonden er al snel na de oplevering.’ Maar de bewoners van het eerste uur keken die eerste winter nog niet uit op een prachtige tuin: het enige uitzicht was het betonnen parkeerdak. Overigens was dat geen probleem. Pronk: ‘Toen het begon te vriezen gooiden we er water op en hadden we een privé-schaatsbaan!’

Spelen en wandelen

Een jaar later was het zover en werd met de aanleg van de daktuin begonnen. Van der Zee: ‘Het was ideaal. Ik leerde mijn kinderen bijvoorbeeld fietsen en rolschaatsen zonder dat ik bang hoefde te zijn dat ze onder een auto kwamen. Toen lagen er ook nog veel tegels op de daktuin; nu is er meer beplanting.’ Maar de eerste tuin bleef niet lang liggen. Door de vrije toegankelijkheid vanaf de straat was het tuincomplex een prima binnenkomeer voor inbrekers en ook junks en vanden wisten de tuin te vinden. Toen bovendien lekkages ontstonden naar de ondergelegen parkeergarage, werd besloten tot een grondige renovatie en een nieuw ontwerp. Ook de

In de in 1988 opnieuw ingerichte tuin wisselen bochtige schelpenpaden af met gazonnetjes, betegelde zitjes met speeltoestellen en zitbanken en vlonderpaden.

bewonerscommissie mocht daarover meedenken en -praten. Pronk: 'We kregen een aantal voorbeelden waar we uit mochten kiezen. Wij vonden het belangrijk dat we een eigen stuk tuin konden houden en dat er voldoende speelgelegenheid overbleef voor de kinderen. Verder wilden we dat de tuin werd afgesloten voor buitenstaanders en dat er gewandeld en gezeten kon worden.' Die wensen kwamen terug in het uiteindelijke ontwerp. In de in 1988 opnieuw ingerichte tuin wisselen bochtige schelpenpaden af met gazonnetjes, betegelde zitjes met speeltoestellen en zitbanken en vlonderpaden. De beplanting is gevarieerd: plantvakken zijn omringd met groenblijvende hagen als laurier, lavendel en liguster. Daarbinnen zijn heesterrozen, spirea's en diverse typen buddleja's geplant. Daarnaast heeft elke bewoner een particuliere tuin, waarin de keuze van beplanting vrij is.

Privépark

Een nadeel van een gemeenschappelijke tuin? Mevrouw Van der Zee moet er even over nadenken. 'We hebben ooit zandbakken gehad en daar gingen de katten in poepen. Dat is niet fris, dus die hebben we laten weghalen. Verder is het opletten dat de kinderen niet door planten en bloemen rennen, maar dat levert zelden problemen op.' Dick Pronk: 'Oudere kinderen

zijn soms wel een punt van zorg, die zijn wat baldadiger of ze willen voetballen. Dat kan nu eenmaal niet in deze tuin.'

Voor de rest zijn de bewoners louter tevreden. De feiten spreken voor zich: Pronk woont 28 jaar aan de daktuin, zijn 'overbuurvrouw' Van der Zee 29 jaar. Beiden willen ze er nooit meer weg. Van der Zee: 'Als je wilt, kun je hier 's zomers de hele dag in de zon zitten. Eerst op mijn veranda of in mijn tuin, waar ik tot halverwege de middag zon heb. Wil ik daarna nog wat zon, dan loop ik de daktuin op, waar de hele dag zon is. Ik denk niet dat ik ooit nog een huis in de stad zal vinden waar dat ook zo is.' Pronk: 'Het verloop op deze galerij is niet voor niets heel laag; de meeste mensen wonen hier al minstens twintig jaar. Maar het is dan ook ideaal. Ten eerste wordt de daktuin onderhouden, dus hebben we veel lusten en weinig lasten. Ik zie het echt als een privépark midden in de stad. Daarnaast is het een waar kinderparadijs, omdat jonge kinderen hier ongestoord en zonder gevaar kunnen spelen. Het zorgt ook voor gezelligheid: ouders van spelende kinderen praten met elkaar en we kennen elkaar eigenlijk allemaal. Er zijn zelfs wel eens plannen geweest voor een gezamenlijke barbecue, al is het tot nu toe nooit zover gekomen. Tot slot hebben we natuurlijk het mooiste uitzicht dat je je maar kunt wensen in Amsterdam-centrum: menigeen moet het doen met auto's of flats, terwijl wij omringd zijn door struiken, rozen en allemaal verschillende tuintjes!' *L*